

መምርሒ ኣባይቲ፡ ንኣብ ስኩትላንድ ዝርከቡ ሰደተኛታት ዓመጽን ካልእ ዓይነታት ናይ ጽልኢ ገበንን

ንእሽቶ ጽሑፍ 4 - ሚያዝያ 2012

Housing – harassment – hate crime - Tigrinya

ኣብ ዝኾነ ናይ መንበሪ ኣባይቲ ተቐመጡ ብዘየገድሱ፡ ንስኹምን ቤተሰብኩምን ኣብኡ ብሰላምን ብዘይ ገለ ፍርሕን ምፍርራሕን ወይ ጎነጽ ክትነብሩ መሰል ኣሎኩም። ብምኽንያት ዓሌትኩም፡ ሕብርኹም፡ ብሄርኩም ወይ መበቆል ዓድኹም፡ ብሕማቕ ዝርእየኩም ወይ ዝሕዘኩም ሰብ እንተደኣ ኣሎ ኩይኑ፡ እዚ ሓጺር ጽሑፍ እዚ እንታይ ክትገብሩ ከም እትክእሉ ይሕብረኩም።

ዓመጽን ናይ ጽልኢ ገበንን እንታይ እዩ?

ዓመጽን ናይ ጽልኢ ገበንን፡ ከቢድ ገበን ክኸውን እንከሎ ዘይሕጋዊ ዝኾነ ተግባር እዩ። እዚ ግፍዒ እዚ፡ ሓደ ሰብ ወይ ጉጅለ ሰባት፡ ብሰንኪ ዓሌቶም፡ ጾታዊ ኣቓውማ፡ ኣንጻር ጾታዊ ብልዕቲ ምህላው፡ ሃይማኖት ወይ ስንክልና፡ ንካልኣት ሰባት ምስ ዘገብሩዎም፡ ዘሕርቕዎም፡ ዘፈራርህዎም ወይ ኣካላዊ መጥቓዕቲ ምስ ዘስዕቡሎም ዜጋጥም እዩ። ብብዙሕ ዓይነት ክግለጽ እንከሎ ገለገለ ካብኡ ከምዚ ዝስዕብ እዩ፡

- ናይ ቃል ዓመጽ፡ ንኣብነት ብሳጻ ምጽዋዕ፡ ጸርፊ ወይድማ ብቕድመ-ፍርዲ ዚተደፋፍኤ ላግጺ፤
- ንብረትኩም ወይድማ ገዛኹም ምዕናው፤
- ብቕድመ-ፍርዲ ዚተደፋፍኤ ጽሑፋት መንደቕ፤
- ኣብ ቅድሚያ ገዛኹም ወይድማ ኣብ ናይ ደብዳቤ ሳጹንኩም ጎሓፍ ምጉሓፍ፤
- ዘሕርቕ ናይ ስልኪ ምድዋል፡ ተክስት ወይ ኢመይል ምልኣክ፤
- ምብኣስ፡ ከምእውን ምፍርራህ፡ ወይድማ
- ኣካላዊ ጎነጽ ወይ ዓመጽ።

ብሰንኪ ዘለኩም ዓሌት፡ ጾታዊ ኣቓውማ፡ ኣንጻር ጾታዊ ብልዕቲ ምህላው፡ ሃይማኖት ወይ ስንክልና ዒላማ ተገይሩለይ ኢልኩም ትኣምኑ እንተኼንኩም፡ እቲ እትሕብርዎ ሰብ (ተኸታታሊ ጉዳይ ገዛ-ኣልቦ፡ ሰራሕተኛታት ማሕበር ኣባይቲ ወይ ፖሊስ) ክቕበሎ ኣለዎ።

ሸለል ክብሎዶ ኣሎኒ?

ኣይፋልን። ዝኾነ ይኹን ሰብ፡ ንባዕሉ፡ ንቤተሰቡ፡ ንንብረቱን ገንዘቡን ብሰላምን ካብ ካልእ ሰብ ዝመጽእ ምፍርራህ ዘይብሉን ክነብር መሰል ኣለዎ። ዋላታድ እንተደኣ ዘይገበርኩም፡ እንዳገደደ ክኸይድ ይኸእል እዩ፡ ስለዚ ቀልጢፍካ ስጉምቲ ምውሳድን ብዛዕብኡ ምሕባርን ዝሓሸ እዩ።

እንታይ ከገብር እኽእል?

ብጸጥታ ከትሳቸዩ ካይግባእን። ብቸድሙ-ፍርዲ ዝተደፋፍኤ ኣንጻርኩም ገበን ተፈጺሙ ኢልኩም ትሓስቡ እንተኾንኩም፡ ብፖሊስን ካልኣት ወከልቲን ተመሳሳሊ መረዳእታ ክረከብ ኣለዎም። ብዙሕ ከትገብርዎ ትኽእሉ ነገራት ኣሉ። ከምኡውን ብዙሕ ከትረኽብዎ ትኽእሉ ደገፋት ኣሉ።

- **ንፖሊስ ሓብሩ**

ዓለታዊ ግፍዒ ከቢድ ወንጀል ስለዝኾነ፡ እቲ መጀመርያ ከትገብርዎ ዘሎኩም ነገር ንፖሊስ ምሕባር እዩ። ንሳቶም ድማ ከም ብጽልኢ ዝተላዓላ ገበን መጠን ክምርምርዎ እዮም። ዘይሕጋዊ ተግባር ስለዝኾነ፡ ነዚ ተግባርዚ ዝፍጽሙ ሰባት ኣብ ቤት ፍርዲ ክፍረዩ ይክእሉ እዮም። ነዚ ጉዳይ ፖሊስ ብዕቲብ ስለዝሕዝዎ ኣይትፍርሁ።

ኣብ ህጹስ ኣቓልቦ ዘድልዮ ሓዲጋ እንተደኣ ኣሎኹም ኩንኩም ወይድማ እቲ ገበን ኣብዚ ጊዜ ይፍጸም እንተደኣ ኣሎ ኮይኑ፡ ቀልጢፍኩም ብስልኪ ቁጽሪ 999 ናብ ፖሊስ ደውሉ። እንተዘይኮይኑ ድማ፡ ኣብ ከባቢኹም ዝርከብ ቤት ጽሕፈት ፖሊስ ደውሉ ወይድማ ንዝኾነ በዓል ስልጣን ፖሊስ ሕብሩ።

ናይቶም ዘዘራረብኩም ፖሊስ ኣስማት ሓዙ። ንሳቶም ድማ ናይ ገበን መጥቀሲ ቁጽሪ ክህብኹም ይግባእ፤ እዚ ቁጽሪ እዚ ድማ ብዛዕባ እቲ ጉዳይ ምስ ፖሊስ ከትዘራረቡ እንተደኣ ኣድልይኩም ይጠቐሙኩም እዩ።

- **ጸብጻብ ጓይ ኣካል**

ምስ ፖሊስ ብቀጥታ ከትዘራረቡ እንተደኣ ዘይከኣልኩም ወይ ዘይደለኹም፡ ብሳልሳይ ኣካል ዝግበር ምስጢሩ ዝተሓለወ ሪፖርት ከትገብሩ ትኽእሉ ኢኹም። እዚ ድማ እቲ ገበን ኣብ ቤት ምኽሪ ስደተኛታት ስኮትላንድ (0800 085 6087) ንዝሰልጠነ ሰብ ከትሕብርዎ ይገብር። እቲ ኩሉ ሓበሬታ ካብኹም ምስ ወሰዱ ድማ ፖሊስ ነቲ ነገር ክምርምር እንተደኣ ትደልዩ ኮንኩም ከተፍልጢ ትኽእሉ። ብዛዕባ ጸብጻብ ሳልሳይ ኣካል ዚምልከት ተወሳኺ ሓበሬታ፡ ኣብ መርበብ-ሓበሬታ ኣገልግሎት ድሕነት ኮም ግላስገው፡

<http://saferglassgow.com/corporate/hate-crime.aspx> ርኽቡ።

- **ነቲ ኣብ ከባቢኹም ዝርከብ ካውንሲል ተወካዲ**

ኩሎም ናይ ከባቢ ኣብያተ-ምኽሪ ነቲ ንማሕበረሰብ ካብ ናይ ጽልኢ ገበን ክከላኸልሉ ሓላፍነቶም እዩ። ኣብ ግላስገው፡ ንኣብነት፡ ናብ መስመር ሓገዝ ኣንጻር ማሕበራዊ ተግባራት (Anti-Social Behaviour Task Force) ብስልኪ ቁጽሪ ሓገዝ **0800 027 3901** ብናጻ ከትድውሉሉ ትኽእሉ ኢኹም። ብዛዕባ ናይ ጽልኢ ገበን ወይ ድማ ኣንጻር ማሕበራዊ ተግባራት ዝምልከት ብኸመይ ሪፖርት ከምእትገብሩ ዝያዳ ሓበሬታ ንምርካብ፡ ኣብቲ ናይ ከባቢኹም ቤት ምኽሪ መርበብ ሓበሬታ ክትርእዩ ትኽእሉ ኢኹም።

- **ምስ ዋና ገዛ ወይ ኣላዩ ናይ'ቲ ገዛ ተራኽቡ።**

ካብ ቤት ምኽሪ ወይድማ ኣባይቲ ማሕበር ገዛ እንተደኣ ተኻሪኹም ኩንኩም፡ ብዛዕባ ዓመጽ ወይ ናይ ጽልኢ ገበን ናብእም ሪፖርት ከትገብሩ ትኽእሉ ኢኹም። ንናይ ጽልኢ ገበንን ዓመጽን ዝምልከት ፖሊሲ ስለዘለዎም፡ ምሳኹምን ምስቶም ፖሊስን ብምትሕብባር ክከታተልዎ ይኽእሉ እዮም። ምሳታቶም ኣብ ቤት ጽሕፈቶም ብምኻድ ወይድማ ኣብ ፍላጎት ትቐመጡ እንተኾንኩም ናብቲ ናይ ሓበሬታ ክፍሊ ብምኻድ ክትዘራረቡ ትኽእሉ ኢኹም።

መቐመጫኹም ኣብ ግዝያዊ ኣባይቲ እንተ ኮይኑ ምስ ወኪል ናይ ጉዳይኩም ተራኸቡ።

ነቲ ሽግር ዘለዎሩ ዘሎ ሰብ ኣባል ናይቶም ሰራሕተኛታት እንተደኣ ኮይኑ፡ ንኻልእ ኣብቲ ማሕበር ዝሰርሕ እትኣምንዎ ሰብ ከትሕብርዎ ትኸእሉ ኢኹም፤ ወይድማ ካብ ካልኣም ማሕበራት ከምኒ ናይ ቤት ምኽሪ ስደተኛታ ስኮትላንድ ወይ ድማ ናይ ኣባይቲ ኣወንታዊ ተግባር (Positive Action in Housing) ኣዘራርቡ፤ ንሳቶም ድማ እንታይ ክትውሱኑ ከምእትኸእሉ ክሕብርኹም እዮም። ስልኪ ቁጽሮም ድማ ኣብ መወዳእታ ናይዚ ሓጺር ጽሑፍ እዚ ክትረኽቡዎ ትኸእሉ ኢኹም።

ብግሊ ዘካሪ ወናኒ ኣባይቲ እንተደኣ ኣሎኩም እሞ ነቲ ሽግር ዘለዎሩ ዘሎ ድማ ንሱ ምስዝኸውን፡ ንናይ ቤት ምኽሪ ስደተኛታት ስኮትላንድ ወይ ድማ ንናይ ኣባይቲ ኣወንታዊ ተግባር ከተዘራርቡ ትኸእሉ ኢኹም፤ ንሳቶም እውን ክሕግዝኹም ድሌቶም እዩ።

• **ናይቲ ዝፍጸም ዘሎ ነገር ሪከርድ ሓዙ፥**

- ነቲ ዝተፈጸመ ነገር ብጽሑፍ ኣሰፍርዎ፡ እቲ ዝተፈጸመሉ ግዜ፡ ዕለት ከምእውን ቦታ ዘጠቓልል
- ናይ ዝተለካኸልኩም ዝኾነ ደብዳቤ፤ ተክሰት ወይድማ ኢመይል ሪከርድ ሓዙ
- ናይ ዝኾነ ዝተፈጸመ ዕንወት ስእሊ ሓዙ
- ንኻልኣት ቦቲ ተግባር ናይቲ ሰብ ቅድሚ ሕጂ ዝተተንከፉ ሰባት (ንኣብነት፡ ካልኣት ጎረባብቲ ወይድማ ተኻሪይቲ) ኣዘራርቡ።

• **ሓገዝ ድለዩ**

ናይ ጽልኢ ገበንን ዓመጽን ካብ ካልኣት ክፈልየኩም ኣይተፍቅድሉ። ንእትኣምንዎ ሰብ ክትነግሩ ከምዘለኩም ዘክሩ።

ምስ ካልኣት ናይ ከባቢኹም ማሕበራት፡ ከምኒ ናይ ምውህሃድ ፕሮጀክት፡ ዝኣመሰሉ ርኽብ እንተደኣ ኣሎኩም ኮይኑ፡ ሕውነታዊ ዝኾነ ሓገዝ ከበርክቱ ይኸእሉ እዮም። ፖሊስ ከምእውን ናይ ከባቢኹም ቤት ምኽሪ፡ ምስ ሓገዝ ክህብኹም ዝኸእሉ ትካላት ከራኽብኹም ይኸእሉ እዮም። ብፍላይ ድማ፡ ናይ ስሚዒት ከምእውን ካልእ ተግባራዊ ዝኾነ ሓገዝ ክህብኹም ዝኸእሉ ምስ ናይ ሓገዝ ግዳያት (Victim Support) ዝበሃል ማሕበር ክትዘራረቡ የድልየኩም። ጉዳይኩም ብዝምልከት ናብ ቤት ፍርዲ ክትከዱ እንተደኣ ዘድልየኩም ኮይኑ ድማ፡ ክሕግዝኹም ይኸእሉ እዮም። በዚ ስልኪ ቁጽሪ ክትድውልሎም 0845 603 9213 ወይድማ ኣብዚ ናይ ስኮትላንድ ሓገዝ ግዳያት ዝብል መርበብ ሓበሬታዊ ዝያዳ ሓበሬታ ክትረኽቡ ትኸእሉ ኢኹም።

<http://www.victimsupportsco.org.uk/page/victims.cfm>

ዝያዳ ሓበሬታ ኣበይ ክረከብ እኽእል?

ጉጅለ ምውህሃድ ስደተኛታት ቤት ምኽሪ ስደተኛታት ስኮትላንድ

ኣገልግሎት ምኽሪ ተሌፎን - ተሌ፥ 0800 085 6087

ቦታ ኣብ ላዕሊ ዝተጠቐሰት ቍጽሪ ተሌፎን ገይርኩም ምኽርን ሓበሬታን ንክትረኽቡ ደውሉልና፤ ምድዋል፡ ምኽሪ ንክትረኽቡ ኢልኩም ናብ ቤት ጽሕፈትና ካብ ምጉዳዝ የድሕነኩም።

እውታዊ ስጉምቲ ኣብ መንበሪ-ኣባይቲ (Positive Action in Housing)

ብዛዕባ እትህቦ ኣገልግሎት ዚምልከት ሓበሬታ ንምርካብ፡ በዛ ቍጽሪ ተሌፎን ደውሉ፥ 0141 353 2220